

16. aprill 2012

Selgitav juhend Olympic Entertainment Group AS-i aktsiakapitali vähendamisel aktsionäridele tehtavate väljamaksete tulumaksuga maksustamise kohta

Tähelepanuks aktsionäridele

Käesolevat juhendis olev info on üldise iseloomuga ja seda ei saa käsitleda kui konkreetsele aktsionäridele antud konkreetset nõuannet maksustamise kohta. Ebaselguse korral peaks aktsionär pöörduma konkreetse olukorraga kas Maksu- ja Tolliameti poole või muu maksunõustaja poole. Käesoleva info kokkupanemisel on aluseks võetud tulumaksuseadus (TMS), selle rakendusaktid ja TMS-i tõlgendused seisuga 15. aprill 2012.

1. Kavandatavad väljamaksed aktsionäridele

Olympic Entertainment Group AS-i (OEG) aktsionäride üldkoosoleku otsuse punkti 5 kohaselt teeb nõukogu üldkoosolekule ettepaneku vähendada aktsiakapitali aktsiate arvestusliku väärtuse vähendamise teel ja teha muuhulgas rahalisi väljamakseid aktsionäridele kogusummas **15 132 950,50** eurot. Aktsiate arv jääb seejuures samaks (s.o. 151 329 505). Otsuse vastuvõtmise korral saab iga aktsionär OEG-lt pärast äriseadustikus sätestatud ajaperioodi lõppemist seega **0,1 eurot** (10 senti) **aktsia kohta** (15 132 950,50/151 329 505).

2. Väljamaksete allikad

Aktsionäridele tehtavad väljamaksed TMS-i alusel OEG kui maksumaksja tasemel tulumaksuga maksustamisele ei kuulu, sest väljamaksed planeeritakse teha Läti ja Leedu tütarühingutelt saadavate dividendide arvel (65% ulatuses väljamaksest) ning OEG omakapitali tehtud sissemaksete arvel (35% ulatuses väljamaksest).

OEG deklareerib väljamaksed maksudeklaratsioonides vastavalt sellele, mille arvel väljamaksed tehakse (vastavalt **vormil INF 11 ja TSD lisa 7 tabelis 1**). Lisaks täidetakse OEG poolt **vorm INF 1**, deklareerides sellel väljamaksete saajad, väljamaksete summad koodiga AOV¹ ja maksustatud osa.

2.1. Aktsionäriil on õigus nõuda OEG-lt tõendit **vormil TD²**, millel on näidatud aktsiakapitali vähendamisel aktsionäridele tehtud väljamakse ja selle väljamakse maksustatud osa. Väljamakse maksustatud osana peetakse antud juhul silmas Lätist ja Leedust saadavate dividendide arvel väljamakstavat osa (65% ehk 6,5 senti aktsia kohta). Tõendit pole vaja, kui Maksu- ja Tolliamet kannab tema käsutuses oleva info põhjal vajalikud andmed eeltäidetud tuludeklaratsioonile (vt ka punkti 3.3.2).

3. Väljamaksete maksustamine residendist füüsilise isiku tasemel

3.1. Residendist füüsiline isik peab OEG aktsiakapitali vähendamisel saadud väljamakse maksustamisel lähtuma **TMS § 15 lg-st 2**, mille kohaselt maksustatakse tulumaksuga aktsiakapitali vähendamisel saadud väljamakse osa, mis ületab aktsia soetusmaksumust, välja arvatud osa, mis on või mille aluseks olev kasumiosa on tulumaksuga maksustatud, arvestades § 50 lg 2¹ teises lauses sätestatud.

3.2. Arvestades, et väljamakse kavandatakse teha osaliselt Lätist ja Leedust saadavate dividendide arvel, mille aluseks olev kasumiosa on Lätis ja Leedus tulumaksuga juba maksustatud, loetakse see osa saadud väljamaksest aktsionäri tasemel maksuvabaks osaks. Seega laekumine 6,5 senti aktsia kohta loetakse aktsionäri jaoks maksuvabaks tuluosaks. **Ülejäänud osa laekumisest, s.o. 3,5 senti aktsia kohta, kuulub tulumaksuga maksustamisele juhul, kui see osa saadud väljamaksest ületab OEG aktsia soetusmaksumust konkreetse aktsionäri jaoks.**

¹ Aktsiakapitali vähendamisel tehtav väljamakse.

² Omakapitalist tehtud väljamaksete tõend.

3.3. Deklareerimine tabelis 6.4

3.3.1. Residendist füüsiline isik deklareerib OEG aktsiakapitali vähendamisel 2012. a saadud väljamakse oma **2012. a tuludeklaratsiooni tabelis 6.4** (vt juhendi lõpus olevat lisa), v.a. juhul, kui isik on investeerinud OEG aktsiatesse investeerimiskonto kaudu.

3.3.2. Deklareerimisel tuleb tähele panna, et **tabelis 6.4 ei deklareerita veerus 4** saadud väljamaksena mitte kogu saadud summat, vaid üksnes osa sellest, nõ maksustamisele kuuluva osa. Seega deklareeritakse veerus 4 antud juhul 3,5 senti aktsia kohta, mitte aga 10 senti aktsia kohta. Üldreeglina peaks Maksu- ja Tolliamet tema käsutuses oleva maksuinfo põhjal kandma veerus 4 kajastatava summa eeltäidetud tuludeklaratsioonile.

3.3.3. **Veerus 3** tuleb aktsionäril deklareerida OEG aktsiate soetusmaksumus. Kui soetusmaksumus ületab veerus 4 deklareeritud väljamakset, siis saab aktsionär kahju. Seda kahju käsitletakse TMS § 39 lg 1 alusel sarnaselt väärtpaberite müügist saadud kahjule. Kahjuga on võimalik katta väärtpaberite müügist saadud kasumit. Kui kahju jääb osaliselt või terves ulatuses kasutamata, siis kandub see edasi järgnevale maksustamisperiodidele. Kahju suuruse arvestab välja ja selle info säilitab Maksu- ja Tolliamet. Kui soetusmaksumus on väiksem kui veerus 4 deklareeritud saadud väljamakse, siis tekib aktsionäril tulumaksuga maksustatav kasu. Kasu suuruse arvestab välja Maksu- ja Tolliamet.

Kuna kogu soetusmaksumus kajastati veerus 3, siis järgnevatel maksustamisperiodidel ei ole aktsionäril võimalik nende aktsiate müümisel soetusmaksumust deklareerida. Tulevikus müügist saadavast kasust saab maha arvata eelnevalt deklareeritud ja edasi kantud väärtpaberikahju.

3.3.4. Alternatiivina kogu soetusmaksumuse deklareerimisele on Maksu- ja Tolliamet maksuküsimuste foorumis esitatud info³ ja juhendi⁴ kohaselt aktsepteerinud ka soetusmaksumuse jagamist ja selle osalist deklareerimist veerus 3.

Kuna TMS ei täpsustada, kuidas võetakse arvesse soetusmaksumust juhul, kui tulu laekub mitmel maksustamisperiodil, siis võib maksumaksja valida, kas deklareerida soetusmaksumus kohe terves ulatuses "esimese" tuluosa korral, või deklareerida seda vastavalt laekunud tuluosale.

Näide 1: Kogu või osaline soetusmaksumuse deklareerimine, ostetud aktsiad

Residendist füüsiline isik ostis 2012. a jaanuaris 100 OEG aktsiat hinnaga 1 euro tükk. Investeerimiskontot ostmiseks ei kasutatud. Kokku oli ostetud aktsiate soetusmaksumus 100 eurot. 2012. a oktoobris makstakse OEG poolt aktsionäriks 10 eurot (10 senti aktsia kohta), millest 65% on maksuvaba osa. Aktsiate arv jääb aktsiakapitali vähendamise tulemusena samaks.

Aktsionär deklareerib veerus 3 aktsiate kogu soetusmaksumuse 100 eurot ja väljamakseks veerus 4 3,5 eurot. Tekib kahjum 96,5 eurot. Kui 2012. a saadakse väärtpaberite müügist kasu, siis on kasust võimalik tekkinud kahju maha arvata (või siis edasi kanda kui kasu ei saadud). Edaspidi loetakse nende aktsiate (100 tk) algse soetusmaksumuse asemel uueks soetusmaksumuseks 0 eurot.

Alternatiivina deklareerib aktsionär veerus 3 aktsiate soetusmaksumusena 3,5 eurot ja seega vähendab algset soetusmaksumust 3,5 euro võrra. Soetusmaksumuseks jääb nende aktsiate (100 tk) osas 96,5 eurot, mida saab edaspidi kasutada, näiteks aktsiate müümisel. Aktsionär peab säilitama info soetusmaksumuse jagamise kohta.

Näide 2: Tasuta saadud aktsiad

Residendist füüsiline isik sai 2012. a jaanuaris 100 OEG aktsiat pärandusena, nende aktsiate soetusmaksumus on tema jaoks null. 2012. a oktoobris makstakse OEG poolt aktsionäriks 10 eurot (10 senti aktsia kohta), millest 65% on maksuvaba osa. Aktsiate arv jääb aktsiakapitali vähendamise tulemusena samaks.

³ Vt küsimus ja vastust: <http://foorum.emta.ee/viewtopic.php?f=71&t=17710&p=30198>

⁴ Vt juhendi punkti 3: <http://www.emta.ee/index.php?id=26300>

Aktionär deklareerib veerus 3 soetusmaksumuseks 0 eurot ja väljamakseks veerus 4 3,5 eurot (6,5 eurot on maksuvaba osa). Tekib kasu 3,5 eurot, mis maksustatakse tulumaksuga.

3.4. Investeerimiskonto kaudu investeerimine

Investeerimiskonto kaudu OEG aktsiatesse (finantsvara) investeerinud aktsionär saab investeerimiskontole laekunud või sinna viivitamatult üle kantud kogusummast deklareerida 65% (6,5 senti aktsia kohta) investeerimiskonto sissemaksena, kuna see kasumiosa on Lätis ja Leedus tulumaksuga maksustatud.

4. Väljamaksete maksustamine residendist äriühingu tasemel

Kui OEG aktsionäriks on residendist äriühingud, siis toimub maksustamine mitte väljamakse saamise hetkel, vaid saadud summade arvel omakorda väljamaksete tegemisel kas dividendidena või omakapitali väljamaksetena. Kui aktsionäri osalus OEG-s oli väljamakse saamise ajal väiksem kui 10%, siis saadud väljamakse arvel näiteks dividendide maksmine OEG äriühingust aktsionäri osanikule maksuvabalt pole võimalik ja dividendid maksustatakse tulumaksuga TMS § 50 lg 1 alusel.

5. Väljamaksete maksustamine mitteresidendist füüsilise isiku ja juriidilise isiku tasemel

Kui OEG aktsionäriks on mitteresidendist füüsiline või juriidiline isik, siis saadav väljamakse võib olla maksustatav TMS § 29 lg 5 alusel. Maksustatava kasu arvestamine toimub sarnaselt residendist füüsilise isikuga (vt p 3.1 ja 3.2). Maksustatav osa laekumisest, s.o. 3,5 senti aktsia kohta, kuulub tulumaksuga maksustamisele juhul, kui see osa saadud väljamaksest ületab OEG aktsia soetusmaksumust. Tuludeklaratsioon esitatakse maksustatava kasu kohta hiljemalt 31. märtsiks 2013 vormil V1.

Kui mitteresident on riigist, millel on Eestiga kehtiv topeltmaksustamise vältimise ning maksudest hoidumise tõkestamise leping, siis võib maksustamine olla erinev eeltoodust.

LISA

6. Tabel 4 ja selle täitmise juhised 2011. a tuludeklaratsiooni alusel

6.4	Aktsiaseltsi aktsiakapitali, osaühingu või ühistu osakapitali, täis- või usaldusühingu sissemaks vähendamisel, aktsiate, osade või osamakse tagasiostmisel või juriidilise isiku likvideerimisel saadud väljamakse			
	Väljamakse tegija		Soetamis- maksumus/ sissemakse	Väljamakse
registrikood	nimi			
1	2	3	4	5

Deklareerimist tabelis 6.4 selgitab 2011. a tuludeklaratsiooni märkuste punkt 68 ja 69 alljärgnevalt:

68. Tabelis 6.4 näidatakse aktsiaseltsi aktsiakapitali ... vähendamisel saadud väljamakse osa, välja arvatud osa, mis on või mille aluseks olev kasumi osa on tulumaksuga maksustatud, arvestades „Tulumaksuseaduse” § 50 lõike 2¹ teises lauses ja § 61 lõikes 34 sätestatud. Tabeli 6.4 veerus 3 näidatakse eelnimetatud osaluse soetamismaksumus või tehtud sissemaks osaluse omandamisel („Tulumaksuseaduse” § 15 lõike 2). /.../

Kahju, mis tekkis „Tulumaksuseaduse” § 15 lõigetes 2 ja 3 sätestatud tehingust, mis on tehtud maksumaksjaga seotud isikuga („Tulumaksuseaduse” § 8) või §-s 172 nimetatud investeerimiskontol olnud raha eest soetatud väärtpaberite väärandamisest, kasust maha ei arvata ega selle võrra kahju ei suurendata („Tulumaksuseaduse” § 39 lõige 1). Kui seotud isikuga turuhinnast erineva hinnaga tehtud tehingu puhul tekkis kahju, märgitakse veergu 5 tähis „X”.

69. Kui saadud kahju ületab kasu, siis kahju summat muust maksustatavast tulust maha ei arvata, vaid kantakse järgmisele maksustamisperioodile ja arvatakse kasust maha järgmistel maksustamisperioodidel.